

[Paġna Ewlenija](#) > ... > [Teħid Ta' Azzjoni Legali](#) > [Għajnuna Legali](#) > [Latvia](#)

Għajnuna legali

 Latvja

Il-kontenut ipprovdut minn

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

Skont il-Liġi tal-Proċedura Ċivili (Civilprocesa likums), l-ispejjeż tal-proċedimenti legali jinkludu dawn li ġejjin:

I L-ispejjeż tal-qorti u

II L-ispejjeż relatati mal-proċedimenti.

L-ispejjeż tal-qorti u l-ispejjeż relatati mal-proċedimenti jiġu stabbiliti bil-għan li:

- jiġu kkompensati parzjalment l-ispejjeż li jgarrab l-Istat biex jiffinanzja x-xogħol tal-qrati;
- tiġi kkompensata l-parti li l-qorti taqta' s-sentenza favuriha għall-ispejjeż imgarrba;
- jiġi ttejjeg il-ħelsien volontarju mill-obbligazzjonijiet mid-debituri.

L-informazzjoni dwar fejn jistgħu jithallsu l-ispejjeż tal-qorti tista' tinkiseb mir-registru ta' kull qorti.

Talba anċillari kontra deċiżjoni dwar l-ispejjeż tal-proċedimenti tista' tiġi pprezentata mill-persuna suġġetta għad-deċiżjoni.

I L-ISPEJJEŻ TAL-QORTI jinkludu:

- tariffa tal-Istat (valsts nodeva);
- tariffa klerikali (kancelejas nodeva);
- spejjeż relatati mal-eżami tal-kawża.

Skont l-Artikolu 34 tal-Liġi dwar il-Proċedura Ċivili, kull azzjoni mressqa quddiem qorti hija suġġetta għal tariffa speċifika tal-Istat, kemm jekk tkun talba originali jew kontrotalba, rikors ipprezentat minn parti terza f'kawża diġà pendenti b'talba indipendenti relatata mas-suġġett tat-tilwima, rikors fi proċedura speċjali ta' deċiżjoni, u rikorsi oħra previsti f'dan l-Artikolu. F'petizzjonijiet għad-divorzju, meta l-petizzjonant ikollu dipendenti taħt l-eżami, l-imħallef jiddifferixxi l-ħlas tat-tariffa tal-Istat jew jippermetti li din tithallas bin-nifs fuq talba tal-petizzjonant.

Skont l-Artikolu 38 tal-Liġi dwar il-Proċedura Ċivili, it-tariffa klerikali tithallas:

- għall-ħruġ ta' kopja vera ta' dokument f'kawża, u għall-ħruġ mill-ġdid ta' sentenza jew deċiżjoni tal-qorti;
- għall-ħruġ ta' ċertifikat;
- għall-ħruġ ta' kopja ta' titolu eżekuttiv bil-miktub;
- għaċ-ċertifikazzjoni tad-dħul fis-seħħ ta' deċiżjoni tal-qorti, meta d-deċiżjoni trid tiġi sottomessa lil awtorità barranija;
- għat-taħrik tax-xhieda.

Skont l-Artikolu 39 tal-Liġi dwar il-Proċedura Ċivili, l-ispejjeż relatati mal-proċedimenti jinkludu:

- ħlasijiet lix-xhieda u lill-periti;
- spejjeż relatati mas-smiġħ tax-xhieda jew mat-twettiq ta' spezzjonijiet fuq il-post;
- spejjeż relatati mat-tiftix tal-intimat;
- spejjeż relatati mal-eżekuzzjoni ta' sentenza;
- spejjeż relatati man-notifika, il-ħruġ u t-traduzzjoni tat-taħrikiet tal-qorti u dokumenti ġudizzjarji oħra;
- l-ispejjeż għall-pubblikazzjoni tal-avviżi fil-gazzetti;
- tariffi relatati mal-garanzija ta' pretensjoni.

Eżenzjoni mill-ispejjeż tal-qorti:

Il-Liġi tispeċifika l-persuni li huma eżenti mill-ħlas tal-ispejjeż tal-qorti (l-Artikolu 43(1) tal-Liġi dwar il-Proċedura Ċivili), inkluża l-parti li tingħata għajnuna legali ffinanzjata mill-Istat.

F'każijiet oħra, parti fil-kawża tista' titlob lill-qorti għal eżenzjoni shiħa jew parzjali mill-ispejjeż tal-qorti abbażi tas-sitwazzjoni finanzjarja tagħha u dment li tagħti prova rilevanti.

Il-qorti jew l-imħallef iqis it-talba u jagħti eżenzjoni shiħa jew parzjali mill-ħlas tal-ispejjeż tal-qorti lill-baġit nazzjonali, filwaqt li jqis is-sitwazzjoni finanzjarja tal-individwu.

ħlas tal-ispejjeż tal-qorti:

Il-kontijiet għall-ħlas tat-tariffi tal-Istat, it-tariffi klerikali u l-ispejjeż tad-deċiżjoni jistgħu jinstabu fuq il-portal fit-taqsimha "Tariffi tal-Istat u kontijiet tal-qorti" (Valsts nodevas un tiesu konti).

Rimborż tal-ispejjeż tal-qorti:

- Il-parti li tinqata' s-sentenza favuriha tingħata l-irkupru tal-ispejjeż kollha tal-qorti mill-kontroparti.
- Jekk talba tintlaqa' parzjalment, l-irkupru tal-ispejjeż tal-qorti jingħata lir-rikorrent fi proporzjon għall-parti tat-talbiet milqugħa, u lill-intimat fi proporzjon għall-parti tat-talbiet miċħuda.
- Jekk rikorrent jirtira talba, huwa jkollu jirrimborża l-ispejjeż tal-qorti li jkun ġarrab l-intimat. F'din l-eventwalità, l-intimat ma jkollux għalfejn jirrimborża l-ispejjeż tal-qorti tar-rikorrent. Madankollu, jekk rikorrent jirtira t-talbiet tiegħu minħabba li l-intimat ikun issodisfahom minn jeddu wara li jkunu ġew ippreżentati, il-qorti, fuq talba tar-rikorrent, tordna lill-intimat jirrimborża l-ispejjeż tal-qorti mħallsa mir-rikorrent.
- Jekk rikorrent ikun eżentat milli jħallas l-ispejjeż tal-qorti, l-intimat jiġi ordnat iħallas l-ispejjeż tal-qorti tar-rikorrent lill-baġit nazzjonali fi proporzjon għall-parti tat-talba li tkun intlaqqgħet.
- Jekk it-talba tiġi miċħuda, ma jittiħdux aktar azzjonijiet, jew ir-rikorrent jirtira t-talba, ir-rikorrent jiġi ordnat iħallas l-ispejjeż tal-qorti li ma jkunux tħallsu bil-quddiem lill-baġit nazzjonali. Madankollu, jekk ir-rikorrent ma jiftaħx kawża minħabba li l-intimat ikun issodisfa t-talba tiegħu minn jeddu wara li din tkun ġiet ippreżentata, l-intimat jiġi ordnat iħallas l-ispejjeż tal-qorti lill-baġit nazzjonali.
- Jekk it-talba tkun intlaqqgħet parzjalment, iżda l-intimat ikun eżentat milli jħallas l-ispejjeż tal-qorti, l-ispejjeż għandhom jithallsu mir-rikorrent li ma jkunx eżentat milli jħallas l-ispejjeż tal-qorti, fi proporzjon għall-ammont tat-talba li tkun ġiet miċħuda.
- Jekk iż-żewġ partijiet ikunu eżentati milli jħallsu l-ispejjeż tal-qorti, l-ispejjeż jithallsu mill-Istat.
- Il-qorti jew l-imħallef jista' jiddifferixxi l-ħlas tal-ispejjeż tal-qorti jew jippermetti li dawn jithallsu bin-nifs, filwaqt li jqis is-sitwazzjoni finanzjarja tal-individwu.

Rimborż ta' tariffa tal-Istat:

Tista' ssib informazzjoni dwar ir-raġunijiet u l-proċedura għar-rimborż ta' tariffa tal-Istat fuq il-portal fit-taqsimha "Rimborż ta' tariffi" (nodevu atmaksa).

II L-ISPEJJEŻ RELATATI MAL-PROĊEDIMENTI huma:

- l-onorarji tal-avukat;
- l-ispejjeż relatati mal-ivvjaġġar għas-seduti tal-qorti;
- l-ispejjeż relatati mal-ġbir tal-provi;
- l-ispejjeż tal-għajnuna legali ffinanzjata mill-Istat (applikabbli għall-proċedimenti mibdija wara l-1 ta' Marzu 2016).
- l-ispejjeż għall-assistenza minn interpretu fis-seduta tal-qorti.

Ir-rimborż tal-ispejjeż relatati mal-proċedimenti:

- L-ispejjeż relatati mal-proċedimenti għandhom jiġu rimborżati fl-ammont stabbilit fil-liġi.
- L-intimat jiġi ordnat iħallas l-ispejjeż relatati mal-proċedimenti mgarrba mir-rikorrent, jekk it-talba tar-rikorrent tkun intlaqgħet kompletament jew parzjalment, u jekk ir-rikorrent jirtira t-talbiet tiegħu minħabba li l-intimat ikun issodisfahom minn jeddu wara li t-talba tkun giet ippreżentata.
- Jekk talba tiġi miċħuda, il-qorti tordna lir-rikorrent iħallas lura l-ispejjeż tal-intimat relatati mal-proċedimenti.
- Jekk il-parti responsabbli għall-ħlas tal-ispejjeż tal-għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat tkun eżentata mill-ħlas tal-ispejjeż tal-qorti, l-ispejjeż relatati mal-ghoti ta' għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat jiġihallu mill-Istat.

2 X'inhija eżattament l-għajjnuna legali?

L-għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat hija assistenza fis-soluzzjoni ta' materja legali barra mill-qorti jew fil-qorti sabiex jiġu difiżi d-drittijiet miksura jew ikkontestati ta' persuna jew l-interessi tagħhom protetti mil-liġi f'kawżi, permezz tal-Liġi dwar l-għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat u fil-kamp ta' applikazzjoni previst fiha (Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums).

L-għajjnuna ffinanzjata mill-Istat tkopri l-pariri legali, l-abbozzar tad-dokumenti proċedurali u r-rappreżentanza fil-qorti.

3 X'inhuma r-rekwiżiti biex tingħata l-għajjnuna legali?

Il-persuni li ġejjin jistgħu jirċievu għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat:

1. persuna li għandha l-istatus ta' persuna b'introjtu baxx jew persuna fil-bżonn – iċ-ċertifikati rilevanti jinħarġu mis-servizzi soċjali lokali;
2. persuna li bla ħsieb issib ruħha f'tali ċirkostanzi u sitwazzjoni finanzjarja li ma jippermettulhiex tiżgura l-protezzjoni tad-drittijiet tagħha (diżastri naturali, force majeure jew ċirkostanzi oħra lil hinn mill-kontroll tal-persuna) – din trid tipprezenta informazzjoni u prova rilevanti;
3. persuna li tiddependi għalkollox fuq l-Istat jew l-awtorità lokali – l-informazzjoni rilevanti trid tiġi ppreżentata mill-Istat jew mill-korp tal-awtorità lokali fuq talba tal-persuna jew tal-Amministrazzjoni tal-Għajjnuna Legali (Tiesu administrācija).

Jistgħu jingħataw għajjnuna legali parzjalment iffinanzjata mill-Istat, fejn il-persuna tagħmel kopagament, u l-assistenza ta' avukat f'tipi speċifiċi ta' kawżi ċivili (kawżi biex tiġi invalidata deċiżjoni ta' laqgħa ġenerali tal-azzjonisti, kawżi li jikkonċernaw tilwim li jirriżulta mil-liġi kuntrattwali fejn l-ammont tat-talba jaqbeż il-EUR 150 000, u kawżi li jittrattaw il-protezzjoni ta' sigrieti kummerċjali mill-akkwist, l-użu u d-divulgazzjoni illegali) lil persuni li jissodisfaw il-kriterji li ġejjin:

1. l-introjtu tagħhom ma jaqbiżx il-paga minima fix-xahar fil-Latvja;
2. is-sitwazzjoni finanzjarja tagħhom tagħmilhom eliġibbli li jirċievu għajjnuna legali.

L-informaturi huma eliġibbli għal għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat irrispettivament mis-sitwazzjoni finanzjarja tagħhom.

Is-sitwazzjoni finanzjarja u l-livell ta' introjtu ta' persuna li teħtieġ għajjnuna legali f'tilwima transfruntiera u li r-residenza jew id-domicilju abitwali tagħha jkunu f'wieħed mill-Istati Membri tal-UE jitqiesu eliġibbli biex din tirċievi għajjnuna legali biex it-tilwima tiġi deċiża fil-Latvja jekk dakinhar li titlob l-għajjnuna legali, l-introjtu medju fix-xahar tagħha matul it-tliet xhur preċedenti ma jkunx qabeż il-50 % tal-paga minima fix-xahar fil-Latvja, sugġett għal kundizzjonijiet regolatorji applikabbli oħra.

4 L-għajjnuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

L-għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat tingħata għas-soluzzjoni ta' tilwim ċivili ġustifikat u ta' kawżi ċivili fil-qorti sakemm is-sentenza finali ssir effettiva, bl-eċċezzjoni ta' pereżempju:

1. kawżi li jikkonċernaw talba direttament relatata mal-attivitajiet kummerċjali jew tan-negozju tal-persuna,

- jew attivitajiet professjonali indipendenti;
2. kawżi li jikkonċernaw materji doganali jew materji relatati mat-taxxa;
  3. kawżi li jikkonċernaw talba relatata ma' ksur tal-unur u tad-dinjità;
  4. kawżi li jikkonċernaw ir-rimedju għal dannu morali, bl-eċċezzjoni ta' kawżi fejn l-għoti ta' għajjnuna legali jkun relatat mat-tiftix ta' rimedju għal dannu morali kkawżat lill-vittma bħala riżultat ta' reat kriminali;
  5. tilwim li jiġi deċiż minn qorti tal-arbitraġġ jew minn mekkaniżmi alternattivi oħra ta' soluzzjoni tat-tilwim;
  6. kawżi li jikkonċernaw talba relatata ma' oġġetti ta' lussu jew servizzi ta' lussu;
  7. spejjeż tal-għajjnuna legali għoljin b'mod sproporzjonat meta mqabbla mal-ammont tat-talba.

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'kazijiet ta' bżonn?

Il-persuna trid tippreżenta talba mimlija għal għajjnuna legali (formola ta' applikazzjoni) lill-Amministrazzjoni tal-Qrati flimkien ma' kopji tad-dokumenti ta' sostenn għall-informazzjoni inkluża fl-applikazzjoni (dokumenti li jagħtu prova tal-eligibbiltà għal għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat u dokumenti li jiddeskrivu n-natura tat-tilwima ċivili u l-proċedimenti relatati). Id-dokumenti jridu jiġu ppreżentati lill-Amministrazzjoni tal-Qrati personalment, bil-posta jew bil-posta elettronika pasts@ta.gov.lv, bl-użu ta' firma elettronika b'timbru tal-ħin.

L-Amministrazzjoni tal-Qrati tirrieżamina t-talba u tiddeċiedi jekk tagħtix għajjnuna legali jew jekk tirrifjutax it-talba fi żmien 21 jum minn meta tirċievi l-applikazzjoni jew fi żmien 14-il jum minn meta tirċievi l-applikazzjoni jekk il-każ ikun jikkonċerna d-drittijiet tat-tfal.

Jekk tintalab informazzjoni addizzjonali, l-iskadenza tad-deċiżjoni tiġi posposta sakemm l-informazzjoni meħtieġa tkun waslet jew sakemm jiskadi ż-żmien għall-preżentazzjoni tagħha.

Meta tiegħu deċiżjoni dwar l-għoti ta' għajjnuna legali, l-Amministrazzjoni tal-Qrati taħtar fornitur tal-għajjnuna legali li jkun ikkonkluda kuntratt għall-għoti ta' għajjnuna legali mal-Amministrazzjoni tal-Qrati.

Id-deċiżjoni dwar l-għoti tal-għajjnuna legali tistipula l-fornitur tal-għajjnuna legali u l-post u l-ħin tal-għoti ta' għajjnuna legali.

L-applikant jiġi nnotifikat bid-deċiżjoni li tingħata għajjnuna legali jew li t-talba giet irrifjutata bil-miktub, bil-posta jew b'messaġġ elettroniku mibgħut lill-indirizz indikat fl-applikazzjoni; l-applikant jista' jirċievi wkoll in-notifika personalment mill-uffiċċju tal-Amministrazzjoni tal-Qrati.

Id-deċiżjoni tal-Amministrazzjoni tal-Qrati tista' tiġi appellata quddiem il-Ministeru tal-Ġustizzja, filwaqt li d-deċiżjoni tal-Ministeru tal-Ġustizzja tista' tiġi appellata quddiem qorti amministrattiva.

F'kawżi li jikkonċernaw l-għoti ta' għajjnuna legali parzjalment iffinanzjata mill-Istat (jiġifieri l-assistenza ta' avukat f'tipi speċifiċi ta' proċedimenti ċivili), l-Amministrazzjoni tal-Qrati tiegħu deċiżjoni fi żmien xahar mid-data meta tirċievi l-applikazzjoni għall-għajjnuna legali u tispeċifika fid-deċiżjoni l-ambitu tal-għajjnuna legali u d-data ta' skadenza sa meta jrid isir il-ħlas għall-għajjnuna legali. Malli jasal il-ħlas, titfassal assenjazjoni għall-fornitur tal-għajjnuna legali fi żmien sebat ijiem dwar l-għoti ta' għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat. Jekk ma jasal ebda ħlas għall-għoti ta' għajjnuna legali, l-Amministrazzjoni tal-Qrati tiegħu deċiżjoni li ttejjm l-għoti ta' għajjnuna legali.

Jekk persuna li r-residenza jew id-domicilju abitwali tagħha jkun fi Stat Membru tal-UE tkun teħtieġ għajjnuna legali f'tilwima transfruntiera u t-tilwima transfruntiera tiġi deċiża fil-Latvja, l-Amministrazzjoni tal-Qrati tirċievi l-applikazzjoni rilevanti fit-tilwima transfruntiera mibgħuta minn awtorità kompetenti tal-Istat Membru l-ieħor tal-UE jew mill-persuna u tqisha f'konformità mal-proċedura stabbilita mil-Liġi dwar l-għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat. F'kazijiet fejn tilwima transfruntiera tiġi deċiża barra mil-Latvja, il-persuna li r-residenza abitwali jew id-domicilju tagħha jkun fi Stat Membru tal-UE għandha tissottometti l-applikazzjoni rilevanti lill-Amministrazzjoni tal-Qrati (il-formola tal-applikazzjoni hija disponibbli fuq https://e-justice.europa.eu/topics/taking-legal-action/online-forms/legal-aid-forms_mt). F'kazijiet bħal dawn, l-Amministrazzjoni tal-Qrati tibgħat formola mimlija għat-trażmissjoni tal-applikazzjoni għall-għajjnuna legali u d-dokumenti rilevanti lill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru rilevanti tal-UE fi żmien sebat ijiem mill-wasla tat-traduzzjonijiet kollha.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajjnuna legali?

Il-formola ta' applikazzjoni għal għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat hija disponibbli:

1. fuq is-sit web tal-Amministrazzjoni tal-Qrati <https://www.jpa.gov.lv/> fit-taqsim "Servizzi" (Pakalpojumi) (<http://jpa.gov.lv/valsts-nodrosinatas-juridiskas-palidzibas-veidlapas>);
2. fl-uffiċċju tal-Amministrazzjoni tal-Qrati, Antonijas iela 6, Riga;
3. fl-uffiċċji tal-awtoritajiet lokali fl-ibliet u fil-municipalitajiet tal-Latvja fejn il-persuna għandha l-post ta' residenza ddikjarat tagħha jew fejn tirrisjedi legalment.

Il-formola ta' applikazzjoni għall-għajjnuna legali fi Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea (f'tilwima transfruntiera) hija disponibbli fuq il-Portal Ewropew tal-Gustizzja elettronika fit-taqsim "Formoli online".

7 X' dokumenti jridu jiġu pprezentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajjnuna legali?

Id-dokumenti li għejjin iridu jkunu mehmuża mal-formola ta' applikazzjoni għal għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat:

1. kopja tad-dokument li turi li l-persuna hija eliġibbli għal għajjnuna legali, eż. ċertifikat li juri li l-individwu għandu l-istatus ta' persuna fil-bżonn jew b'introjtu baxx (jew dokument ieħor li juri li l-persuna hija eliġibbli għal għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat);
2. kopji ta' dokumenti li jiddeskrivu n-natura tat-tilwima, il-proċedimenti tal-kawża, eċċ. (eż. ftehim, taħrika tal-qorti, deċiżjoni tal-qorti tal-familja).

Informazzjoni dwar il-kundizzjonijiet u l-proċeduri għall-għoti ta' għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat f'kategoriji oħra ta' kawżi hija disponibbli fuq: <https://jpa.gov.lv/> (is-sit web tal-Amministrazzjoni tal-Qrati, bil-lingwa Latvjana) jew <https://www.jpa.gov.lv/en> (is-sit web tal-Amministrazzjoni tal-Qrati, bl-Ingliż).

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajjnuna legali?

L-indirizz tal-Amministrazzjoni tal-Qrati: Antonijas iela 6, Riga, LV-1010.

Email: pasts@ta.gov.lv

Linja ta' informazzjoni bla ħlas: +371 80001801 (għal informazzjoni dwar is-servizzi pprovduti mill-Amministrazzjoni tal-Qrati u l-mili tal-formoli).

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajjnuna legali?

Persuni bi status ta' persuna fil-bżonn jew b'introjtu baxx, persuni li jiddependu għalkollox fuq l-Istat jew l-awtorità lokali, jew persuni li jkunu sabu ruħhom b'mod mhux mistenni f'tali ċirkostanzi u sitwazzjoni finanzjarja li ma jippermettulhomx jiżguraw il-protezzjoni tad-drittijiet tagħhom huma intitolati għal għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat.

L-għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat hija pprovduta f'kawżi ċivili barra mill-qorti u fil-qorti (inkluż tilwim transfruntier), fi proċedimenti ta' appell f'kawżi amministrattivi li jittrattaw l-għoti tal-ażil, jew f'appelli kontra deċiżjonijiet fir-rigward ta' ordnijiet ta' tneħħija kkontestati jew kontra deċiżjonijiet fir-rigward ta' ordnijiet ta' tkeċċija furzata kkontestati.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajjnuna legali?

Il-persuna trid tippreżenta talba mimlija għal għajjnuna legali (formola ta' applikazzjoni) lill-Amministrazzjoni tal-Qrati flimkien ma' kopji tad-dokumenti ta' sostenn għall-informazzjoni inkluża fl-applikazzjoni (dokumenti li jagħtu prova tal-eliġibbiltà għal għajjnuna legali ffinanzjata mill-Istat u dokumenti li jiddeskrivu n-natura tat-tilwima ċivili u l-proċedimenti relatati). Id-dokumenti jridu jiġu pprezentati lill-Amministrazzjoni tal-Qrati personalment, bil-posta jew bil-posta elettronika pasts@ta.gov.lv, bl-użu ta' firma elettronika b'timbru tal-ħin.

Sabiex tingħata għajnuna legali ffinanzjata mill-Istat, id-dokumenti li għejjin iridu jiġu pprezentati lill-Amministrazzjoni tal-Qrati:

1. **formola** ta' applikazzjoni għall-għajnuna legali ffinanzjata mill-Istat mimlija b'kopja tad-dokument li juri l-eligibbiltà għall-għajnuna legali, eż. ċertifikat li juri l-istatus ta' persuna fil-bżonn jew b'introjtu baxx;
2. kopji tad-dokumenti li jiddeskrivu n-natura tat-tilwima, il-proċedimenti fil-kawża, eċċ.

11 Min jagħżilli l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

L-Amministrazzjoni tal-Qrati tikkonkludi ftehimiet ma' fornituri tal-għajnuna legali għall-finijiet tal-għajnuna legali. Meta tiegħu deċiżjoni li tagħti għajnuna legali, l-Amministrazzjoni tal-Qrati tassenja fornitur tal-għajnuna legali lill-kawża speċifika.

12 L-għajnuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

L-individwu jrid iħallas l-ispejjeż tal-proċedimenti huwa stess, sakemm ma jkunux japplikaw eċċezzjonijiet.

13 Min għandu jħallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajnuna legali limitata?

L-ispejjeż mhux koperti mill-għajnuna legali jridu jiħallsu mill-individwu.

14 L-għajnuna legali tkopri l-appelli wkoll?

L-Amministrazzjoni tal-Qrati tipprovdi għajnuna legali garantita mill-Istat fil-każijiet li għejjin:

(1) Fi proċedimenti tal-Qorti Kostituzzjonali, l-għajnuna legali tingħata lill-persuna li fir-rigward tal-ilment kostituzzjonali tagħha l-Qorti Kostituzzjonali tkun ħadet deċiżjoni li ma tibdiex proċedimenti biss abbażi tan-nuqqas ta' raġunijiet legali jew l-insuffiċjenza evidenti tagħha biex issostni r-rikors;

(2) F'kawżi ċivili (ħlief fejn il-kawża tikkonċerna materji doganali jew materji relatati mat-taxxa, ksur tal-unur u tad-dinjità, il-kawża tkun marbuta direttament mal-attivitajiet kummerċjali jew tan-negozju tal-persuna, jew ma' attivitajiet professjonali indipendenti, eċċ.);

(3) f'kawżi amministrattivi:

- fi proċedimenti ta' appell f'kawżi li jittrattaw l-għoti ta' ažił;
- f'appelli kontra deċiżjonijiet fir-rigward ta' ordnijiet ta' tneħħija kkontestati jew kontra deċiżjonijiet fir-rigward ta' ordnijiet ta' tkeċċija furzata kkontestati;
- f'appelli kontra deċiżjoni ta' qorti tal-familja fir-rigward tal-protezzjoni tad-drittijiet u tal-interessi legittimi ta' wild minuri;
- f'kawżi amministrattivi fejn il-qorti (l-imħallef) tkun ħadet deċiżjoni li tipprovdi għajnuna legali ffinanzjata mill-Istat fid-dawl tal-kumplessità tal-kawża u taċ-ċirkostanzi finanzjarji tal-persuna fiżika.

Għajnuna legali *parzjali* ffinanzjata mill-Istat tista' tiġi pprovduta għall-assistenza ta' avukat f'tipi speċifiċi ta' kawżi ċivili:

- f'kawżi biex tiġi invalidata deċiżjoni ta' laqgħa ġenerali tal-partecipanti jew tal-azzjonisti ta' kumpanija kapitali;
- f'kawżi li jikkonċernaw tilwim li jirriżulta mil-liġi kuntrattwali fejn l-ammont tat-talba jaqbeż il-EUR 150 000;
- f'kawżi li jittrattaw il-protezzjoni ta' sigrieti kummerċjali mill-akkwist, l-użu u d-divulgazzjoni illegali.

15 L-għajnuna legali tista' tiġi rtirata qabel il-konklużjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Jekk il-persuna ma jkollhiex bżonn l-għajnuna legali mogħtija, hija tista' tirtira l-applikazzjoni tagħha għall-għajnuna legali qabel ma jiġu konklużi l-proċedimenti, billi tinnotifika lill-Amministrazzjoni tal-Qrati kif xieraq.

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata għajnuna legali?

Deciżjoni tal-Amministrazzjoni tal-Għajnuna Legali li tagħti jew tiċhad l-għajnuna legali tista' tiġi kkontestata u appellata skont il-proċedura stabbilita fil-[Liġi dwar il-proċedura amministrattiva](#) (Administratīvā procesa likums).

17 It-talba għal għajnuna legali għandha l-effett li tissospendi l-perjodu ta' preskrizzjoni?

Talba għal għajnuna legali ma tissospendix it-terminu ta' preskrizzjoni.

■ L-aħħar aġġornament: 26/08/2025

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhirx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.